

## ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Μπορείτε να επιλέξετε μία μόνο από τις «Ερωτήσεις/ Δραστηριότητες/Προτάσεις για αναστοχασμό» που συνοδεύουν μια ενότητα (ΟΧΙ μία από κάθε ενότητα) ως θέμα εργασίας, την οποία θα εκπονήσετε στο πλαίσιο του μαθήματος. Εκτός από τις Γενικές Οδηγίες Εκπόνησης της εργασίας, θα σας δοθούν και επιμέρους/εξατομικευμένες οδηγίες/πληροφορίες για το θέμα που θα επιλέξετε. Η κλίμακα βαθμολογίας των εργασιών είναι: 0-2, ενώ ο βαθμός αυτός θα προστίθεται στο βαθμό της τελικής γραπτής εξέτασης (αν είναι πάνω από 4).

Να σημειωθεί ότι τα θέματα αυτά θα λειτουργούν και ως «Ασκήσεις»/θέματα συζήτησης κατά τις παραδόσεις του μαθήματος.

### **Ενότητα 1: Ερωτήσεις/ Δραστηριότητες/Προτάσεις για αναστοχασμό:**

- ✓ Λογοτεχνία, γενικά, ή Λογοτεχνία για Παιδιά, ειδικά;
- ✓ Είμαστε ό,τι διαβάζουμε; Να αναστοχαστείτε με αφορμή της δικής της αναγνωστικές εμπειρίες, τα δικά της διαβάσματα: Ποια βιβλία θυμάστε; Ποια προτιμάτε; Ποια βιβλία θεωρείτε ότι της έχουν επηρεάσει ως σημερινούς αναγνώστες;?
- ✓ Ποια κείμενα πιστεύετε ότι πρέπει να συγκροτούν το σώμα της Λογοτεχνίας για Παιδιά; Μόνο των ενηλίκων για παιδιά; Των ενηλίκων και για ενηλίκους; Των παιδιών για παιδιά; Τι άλλο;?

\*

### **Ενότητα 2: Ερωτήσεις/ Δραστηριότητες/Προτάσεις για αναστοχασμό**

- ✓ Λαϊκό ή έντεχνο παραμύθι στο Νηπιαγωγείο;
- ✓ Αφήγηση ή ανάγνωση παραμυθιών στο Νηπιαγωγείο; Να επισημάνετε μέσα από την πράξη και να σχολιάσετε τα θετικά στοιχεία κάθε τρόπου αξιοποίησης των παραμυθιών.
- ✓ Αφού επιλέξετε ένα κοινό παραμυθι(α)κό θέμα (μοτίβο), π.χ. του φτωχού που περνά δοκιμασίες και παντρεύεται την κόρη του βασιλιά, να το αναζητήσετε σε παραμύθια από διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας ή από άλλες χώρες. Να σχολιάσετε τις ομοιότητες-διαφορές που διαπιστώνετε.
- ✓ Αφού εντοπίσετε διάφορες εκδόσεις/εκδοχές μύθων του Αισώπου, να τις συγκρίνετε μεταξύ τους.
- ✓ Να συγκροτήσετε δύο τουλάχιστον δημιουργικές δραστηριότητες (αναφορικά με το: Πώς εξελίσσεται η ιστορία; Τι κάνουν οι ήρωες;), με τις οποίες θεωρείτε ότι θα οδηγηθούν τα νήπια στην πλήρη/δημιουργική κατανόηση ενός παραμυθιού/ενός μύθου.

\*

### **Ενότητα 3: Ερωτήσεις/ Δραστηριότητες/Προτάσεις για αναστοχασμό**

- ✓ Παραδοσιακές ή σύγχρονες (εναλλακτικές) αφηγήσεις; Η θέση τους στο χώρο του Νηπιαγωγείου.
- ✓ Παραδοσιακοί ή σύγχρονοι τρόποι αφήγησης; Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα.
- ✓ Αφήγηση ιστοριών στην τάξη του Νηπιαγωγείου. Να αναφέρετε τρόπους ενεργητικής εμπλοκής/συμμετοχής των νηπίων κατά την αφηγηματική διαδικασία (π.χ. διακόπτουμε απότομα την αφήγηση και καλούμε τα παιδιά ?να μαντέψουν? την επόμενη λέξη ή τη συνέχεια της ιστορίας, κ.ά.).
- ✓ Να συγκροτήσετε δύο αφηγηματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο ενός από τους Τομείς Ανάπτυξης των νηπίων ή μιας από τις γνωστικές περιοχές που συγκροτούν το Αναλυτικό Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.
- ✓ Αφού κατανοήσουμε τους κώδικες της αφήγησης, τη λειτουργία και τη φύση των αφηγηματικών τρόπων και τεχνικών, γινόμαστε οι ίδιοι αφηγητές. Αφηγούμαστε παραμύθια/βιβλία των παιδικών μας χρόνων, φανταστικές ιστορίες που πλάθουμε μόνοι μας, καθημερινά περιστατικά, κ.ά.
- ✓ Μπορούν τα νήπια να γίνουν αφηγητές; Αφού εξοικειωθούν τα παιδιά με βασικές τεχνικές και τρόπους αφήγησης, αφηγούνται δικές τους ιστορίες/παραμύθια που τους έχουν αφηγηθεί ή βιβλία που τους έχουν διαβάσει/περιστατικά από την καθημερινότητά τους, κ.ά. (Μπορείτε να δοκιμάσετε την παραπάνω δραστηριότητα κατά τη διάρκεια/με την ευκαιρία μιας επαφής σας με νήπια, π.χ. στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησής σας σε ένα Νηπιαγωγείο, κ.α.).

\*

#### **Ενότητα 4: Ερωτήσεις/ Δραστηριότητες/Προτάσεις για αναστοχασμό**

- ✓ Αξιοποιώντας διάφορα εικονογραφημένα βιβλία που γνωρίζετε, να προβληματιστείτε αναφορικά με τη σχέση εικόνας-κειμένου.
- ✓ Αφού επιλέξετε έναν εικονογράφο και βρείτε όσες περισσότερες δουλειές (εικονογραφήσεις) του μπορείτε: α) να αναλύσετε το προσωπικό του ύφος και τον τρόπο που χρησιμοποιεί τα καλλιτεχνικά στοιχεία (γραμμές, χρώματα, σχήματα, υλικά), και β) να συγκρίνετε διαφορετικές/παλαιότερες-νεότερες εικονογραφήσεις του μεταξύ τις.
- ✓ Να αναζητήσετε διαφορετικές εικονογραφήσεις του ίδιου κειμένου [π.χ. τις λαϊκού παραμυθιού ή του (εικονογραφημένου) βιβλίου του Χρήστου Μπουλώτη Η παράξενη αγάπη του αλόγου και τις λεύκας]. Να τις συγκρίνετε μεταξύ τις και να σχολιάσετε τη σχέση καθεμιάς με το κείμενο.
- ✓ Εικονογράφηση ιστοριών στην τάξη του Νηπιαγωγείου: Να αναφέρετε τρόπους ενεργητικής εμπλοκής/συμμετοχής των νηπίων.
- ✓ Παιδιά-εικονογράφοι: Αφού εξοικειωθούν τα νήπια με βασικές τεχνικές και τρόπους εικονογράφησης, εικονογραφούν δικές τις ιστορίες/παραμύθια που τις έχουν αφηγηθεί ή βιβλία που τις έχουν διαβάσει/περιστατικά από την καθημερινότητά τις, κ.ά. (Μπορείτε να δοκιμάσετε την παραπάνω δραστηριότητα κατά τη διάρκεια/με την ευκαιρία μιας επαφής τις με νήπια, π.χ. στο πλαίσιο τις Πρακτικής Άσκησής τις σε ένα Νηπιαγωγείο, κ.α.).

- ✓ Να συγκροτήσετε δύο δραστηριότητες εικονογράφησης στο πλαίσιο τις από τις Τομείς Ανάπτυξης των νηπίων ή μιας από τις γνωστικές περιοχές που συγκροτούν το Αναλυτικό Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.

\*

#### **Ενότητα 5: Ερωτήσεις/ Δραστηριότητες/Προτάσεις για αναστοχασμό**

- ✓ Παιδική Ποίηση ή Ποίηση για Παιδιά; Μέσα από τη διάκριση των όρων να συζητήσετε το περιεχόμενο και τα ιδιαίτερα προσδιοριστικά στοιχεία της ποίησης που απευθύνεται στα μικρά παιδιά.
- ✓ Μοντέρνα (άλογα) ή παραδοσιακά ποιήματα για παιδιά; Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα κάθε κατηγορίας, τρόποι ιδιαίτερης χρήσης/αξιοποίησής τους στο Νηπιαγωγείο.
- ✓ Αφού αναζητήσετε σε μια ανθολογία Παιδικής Ποίησης ποιήματα που βασίζονται στην επανάληψη ήχων/ομοιοκαταληξία, στην παρήχηση (του αρχικού συμφώνου ή φωνηέντων), κ.ά., να σχεδιάσετε δραστηριότητες προφορικής παρουσίασης κάποιων από αυτά σε νήπια.
- ✓ Να συγκροτήσετε δύο δραστηριότητες ποίησης στο πλαίσιο ενός από τους Τομείς Ανάπτυξης των νηπίων ή μιας από τις γνωστικές περιοχές που συγκροτούν το Αναλυτικό Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου. (Μπορείτε να δοκιμάσετε τις παραπάνω δραστηριότητες κατά τη διάρκεια/με την ευκαιρία μιας επαφής σας με νήπια, π.χ. στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης σας σε ένα Νηπιαγωγείο, κ.α.).
- ✓ Να συγκρίνετε το ύφος ενός παλαιότερου χιουμοριστικού ποιητή (π.χ. του Edward Lear), καθώς και το περιεχόμενο κάποιων ποιημάτων του, με το ύφος ενός νεότερου (ή σύγχρονου μας) ποιητή (π.χ. του Γ.-Μ. Μαρίνου, της Θ. Χορτιάτη, κ.ά.). (Ομοιότητες-διαφορές).
- ✓ Νήπια-δημιουργοί ποιημάτων: Να αναζητήσετε στη σύγχρονη Βιβλιογραφία απόψεις και ιδέες για τους τρόπους εμπλοκής των νηπίων στη δημιουργία ποιημάτων.

\*

#### **Ενότητα 6: Ερωτήσεις/ Δραστηριότητες/Προτάσεις για**

- ✓ Παραδοσιακού τύπου μυθοπλασίες ή σύγχρονες (εναλλακτικές) αφηγήσεις στο χώρο του Νηπιαγωγείου; Με αφορμή αυτό το ερώτημα να αναστοχαστείτε αναφορικά με τα είδη των λογοτεχνικών αφηγήσεων που παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τα νήπια.
- ✓ Το Θεατρικό Παιχνίδι και τα νήπια: Να αναζητήσετε πρόσφατες μελέτες για το ρόλο του στο Νηπιαγωγείο, καθώς και πρακτικές υλοποίησής του από τα νήπια.
- ✓ Να αναζητήσετε ανάμεσα στα λογοτεχνικά βιβλία για μικρά παιδιά εκείνα που παρουσιάζουν μεταμυθοπλαστικές τεχνικές και να τις αναλύσετε με βάση τη σύγχρονη προβληματική για τη λειτουργία και τους στόχους τους στα πειραματικά κείμενα?.

- ✓ Αφού αναζητήσετε εικονογραφημένα βιβλία διαπολιτισμικής προοπτικής, να σχολιάσετε, με τη βοήθεια των νεότερων απόψεων για τη διαχείριση της ετερότητας/διαφορετικότητας, τις τεχνικές και τους τρόπους που επιστρατεύουν οι δημιουργοί τους.
- ✓ Αφού επιλέξετε ένα δημιουργό (π.χ. τον αγαπημένο συγγραφέα ή εικονογράφο των παιδικών σας χρόνων) και βρείτε όσες περισσότερες δουλειές του μπορείτε: α) να αναλύσετε το προσωπικό του ύφος και τις τεχνικές του (λεκτικές ή εικονιστικές) και β) να εντοπίσετε διακειμενικές αναφορές (είτε του δημιουργού είτε δικές σας) στο κείμενο που επιλέξατε.
- ✓ Να αναζητήσετε διαφορετικές, εναλλακτικές εκδοχές του ίδιου κειμένου (π.χ. της ιστορίας του Ροβινσώνα Κρούσου). Να τις συγκρίνετε μεταξύ τους ως προς τις τροπικότητες που αξιοποιούν και να σχολιάσετε τις προθέσεις/διαθέσεις των δημιουργών τους.
- ✓ Διασκευάζοντας μικρές-παραμυθι(α)κές ιστορίες σε θεατρικά κείμενα, ποιήματα, κ.ά. (Μπορείτε να δοκιμάσετε παρόμοιες δραστηριότητες κατά τη διάρκεια/με την ευκαιρία μιας επαφής σας με νήπια, π.χ. στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης σας σε ένα Νηπιαγωγείο, κ.α.).
- ✓ Αξιοποιώντας μια «πειραματική» συγγραφή ή εικονογράφηση που θεωρείτε ότι θα ήταν ενδιαφέρουσα ή «προκλητική» για τα νήπια, να συγκροτήσετε δύο δραστηριότητες στο πλαίσιο ενός από τους Τομείς Ανάπτυξης των νηπίων ή μιας από τις γνωστικές περιοχές που συγκροτούν το Αναλυτικό Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.

\*\*\*